

سیاسي اراده

د جمهوریت د منطق پر بنسټ ، د ټولني اکثریت یا د حساب وړ خلک هاغه دي ، چې خپله سیاسي اراده کاروي . په بله مانا، له ټولو وګړيو څخه سیاسي جمهور (د حساب وړ اکثریت) د سیاسي ارادې خاوندانو ته وايي . په هره ټولنه کې چې د سیاسي ارادې کاروونکي ډیر وي هلته جمهوري بنسټونه او ولسواکي پیاوړي وي او په کومه ټولنه کې چې سیاسي اراده د یوه ځانګړي قشر له خوا کارېږي ، نو هلته همدغه شمېر خلک پر نورو بې ارادې وګړيو حاکمیت چلوي او که دخلکو له غبرګون څخه ونه ډار شي، نو هغه ډول واک چلوي ، چې زړه یې وي .

مور افغانان په شکایت کولو کې تر ټولو تکره خلک یو ، شکایت مو دادی چې په وطن کې ټول امتیازات ټوپکوال ، زورواکي ، زر واکي او فاسد وګړي اخلي ، ولي دوی پر مور رحم نه کوي او لاموهم په دې او هغه نامه وژني ؟ ددې شکایت او پوښتنې ځواب دادی ، چې دغه لږه کی (اقلیت) زورواکي او ټوپکوال تر نورو تکره دي ، ځکه خپله سیاسي اراده کاروي او واک چلوي ، دا بېله خبره ده ، چې دوی خپله سیاسي اراده په منفي بڼه کاروي ، خبره په بڼه یا بده اراده کې نده ، زموږ بحث پر ارادې والا او بې ارادې وګړيو ده ، په هغه ټولنه کې چې اته ویشت میلیونه بې ارادې وګړي د څو سوو ، یا ورځه څو زرو ، ارادې والا خلکو پر وړاندې په ګوندو شي او دغه څو زره کسان یوازې دخپلې ګټې او ځواک په اړه فکر کوي ، حالت به همداسې وي . زموږ یوه ملي ستونزه داده چې زموږ خلک دخپلې سیاسي ارادې پر کارونه یا سمه کارونه ندي خبر ، یا یې پر وړاندې بې تفاوته دي ، یا هم نه پرېښودل کېږي او ...

حاشا او باخبر ! چې سیاسي اراده دې ته نه وايي ، چې سوتی یا توره راواخله او وینې وبهوه ، څه کوي چې سیاسي اراده کاروم . نه ! هوښیار ملتونه خپله سیاسي اراده په سوله ییزه او دخپلې ټولني د وګړيو دانسانې ژوند د بڼه کولو لپاره کاروي .

بڼه ، زموږ بحث ورو ورو یوې په زړه پورې پایلې اخیستې ته ورنږدې کېږي او هغه دا چې له دغه ټولنیز ناورین (جګړې ، بې وزلی ، پردیو لاسوهنو ، استبداد ، فساد او پاشلي وضعیت) څخه هغه وخت ځان خلاصولای شو ، چې خلک د سیاسي ارادې کارولو ته وهڅوو ، د سیاسي ارادې کارولو ته په مثبت ، ژغورونکي او رغبتیزه (اصلاحی) روحیه ، هڅونه د روښانفکرانو ټولنیز مسئولیت دی .

سیاسي اراده څنگه کارول کېږي ؟ ډیره سخته نده ، له اسانه چارو یې پیلوو ، د بېلګې په توګه :

هر افغان دې دخپل کور مخه پاکه کړي ،

هر افغان دې خپل اولاد بنسټونې ته ولېږي ،

هر افغان دې درايې مرکز ته ولاړ شي او دخپل ژوند د ژغورلو لپاره دې (بڼه) کانديد ته رایه ورکړي ،

هر افغان دې ، په خپل ورځني ژوند کې د فساد مخه ونیسي او هر افغان دې دهر منفي حرکت په وړاندې د پولیس دنده تر سره کړي .

هر افغان دې ددې مخه ونیسي چې څوک یې د هېواد ملي ګټې پر نورو وپلورلای شي .

او هر افغان دې له خپل سیاسي حق څخه دکار اخیستلو پرېکړه همدا نن وکړي ، همدادې چې جمهور (بڼه او مثبت اکثریت) به پر لږ شمیر انحصارګر پور بریالی شي او هېواد به وژغورل شي .

تاسو به وایاست چې دا خو اسانه کار ندی ، او زما کرښې به د بېغمه زړه نصیحت درته ښکاره شي ، دا به هم عجیبه درته ښکاري ، چې داسې غوښتنه نو څنگه له یوه لږې پراته، بې خبره او نالوستي کلیوال افغان څخه کولای شو ؟ مګر یو څه تم کېدل پکار دي ، د سیاسي ارادې دکارولو لپاره د اکثریت راوېښول او پوهول ، عمل ته راوستل او سمه پایله اخیستل باید له یوځایه پیل شي ، یوڅوک یې پیل کړي او همدا نن یې ښايي پیل کړو ، له لږه کې مستبد پور څخه دخلاصون جمهوري لاره همداده .

په ریښتیني مانا سیاسي ګوندونه همدا کار کوي ، خلک ، د مثبت بدلون لپاره ، پر خپلې سیاسي ارادې کارولونه قانع کوي او هڅوي یې . مور ګورو چې د یوه هېواد او ټولني ژغورل او پرمختګ وربښل نه کودې دي او نه هم ناشونی کار ، له همدې ځایه پیل کېږي .

دایه یاد ولری : هر بې ارادې اکثریت د بارارادې اقلیت تر مرښتوب لاندې راځي ، نن سبا شمېر پر سرونو نه دی ، پر شعور او ارادې دی .

وراندیځ :

د بیانو شمېره: له 1 تر 2

روښانفکره ، ژمن او زړه سوانده نسل ، چې وکړای شي دخلکو باور خپل کړي ، بنایي دخلکو دسیاسي ارادې د کارولو لپاره، پر افغاني لیدلوریو او روشنو ولاړفکري او عملي میکانیزمونه طرحه کړي او بالاخره دملي ژغورني او اصلاح هغه کار اوس پیل کړي، چې باید ډیر پخوا مو پیل کړی وای .

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادښت: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په ځیر و لولئ